

פורים

ויהי אומן את הדסה היא אסתר

בגמ' (מגילה יג, א) איתא: "תניא רבי מאיר אומר: אסתר שמה, ולמה נקרא שמה 'הדסה' - על שם הצדיקים שנקראו הדסים, וכן הוא אומר(זכריה א, ח): 'והוא עומד בין ההדסים' וכו'. ופרש"י שם: "בין ההדסים אשר במצולה - בין הצדיקים שגלו לבבל, ובשכינה משתעי קרא". ויש להבין מהו היחס של 'הדס' לצדיקים.

המהרש"א שם בחידושי אגדות פירש, כי האדם עץ השדה הוא, ואדם הרע דומה לאילן סרק שעומד לשריפה, וכמ"ש בגמ' (ב"ק צב, ב): "אזל דיקלא בישא אצל קינא דשרכי". ולהיפך, אדם הטוב דומה לאילן טוב, כמ"ש (תהלים צב, יג): "צדיק כתמר יפרח" וגו', שנושא פירות טובים וכן ה"הדס" בריחו הטוב.

רבי ברוך הלוי עפשטיין מפינסק ביאר, עפי"מ שכתב הרמב"ם(פ"א מהל' דעות הלכה ד): "הדרך הישרה היא מידה בינונית שבכל דעה ודעה וכו', ודרך זו היא דרך החכמים, כל אדם שדעותיו דעות בינוניות ממוצעות נקרא חכם". וכן איתא בגמ'(מו"ק ה, א): "אמר רבי יהושע בן לוי: כל השם אורחותיו - זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה".

מבואר מכל זה, דמידת חכמים וצדיקים היא ההליכה בדרך בינונית. והנה בגמ' (מגילה יג, א) איתא: "בן עזאי אומר: אסתר לא ארוכה ולא קצרה היתה אלא בינונית כהדסה" (כטבע ההדס).

לפי"ז י"ל, דכשרוצה לתאר מידת אורח צדיקים, יכנה מידתם בשם 'הדס', שגידולו במידה בינונית, וזה הוא טעם הדרשה בגמ' 'למה נקרא שמה הדסה על שם הצדיקים' משום שאורח חייהם של צדיקים היא במדה בינונית כ'הדסה'.

מקור: גשמי ברכה